

MODEL DE CIUTAT

(URBANISME, EDIFICACIÓ I ESPAI PÚBLIC)

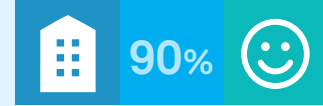

SITUACIÓ ACTUAL

- **Barcelona és una de les ciutats europees amb major densitat de població.** L'any 2015 comptava amb un 35% de la seva superfície ocupada per àrees residencials i equipaments. Les àrees verdes urbanes representaven el 29% del terme municipal mentre que la xarxa viària representava un 22%. Indústria i infraestructures ocupava el 14% del municipi.
- **Els grans projectes i les estratègies urbanístiques de la ciutat punts claus en la transformació de la ciutat i on incidir per la introducció de mesures d'adaptació al canvi climàtic.**
- **Barcelona evoluciona cap a un model de ciutat centrat en la ciutadania.** La ciutadania té un paper rellevant pel que fa a les polítiques urbanes, com en la seva participació activa en la generació i ús de l'espai.
- **Barcelona metròpoli de barris.** El desenvolupament urbà de la ciutat és un urbanisme redistributiu que qualifica els barris de la ciutat com a eix estructural del sistema territorial. Això obliga a actuar per evitar fractures territorials, garantir les mateixes oportunitats en tots els barris, generar un espai públic de proximitat indispensable per la implicació social, i entorns que esdevinguin promotors de la salut i del benestar de la ciutadania.

- **Barcelona compta amb diferents organismes i societats per desenvolupar les seves competències vinculades al desenvolupament del model de ciutat.** L'Àrea d'Ecologia, Urbanisme i Mobilitat assumeix la prestació dels serveis vinculats a l'espai públic. En quant als organismes i societats que intervenen les principals són: l'Institut Municipal del Paisatge Urbà i Qualitat de Vida (IMPUQV) que assumeix funcions d'ordenació i racionalització de l'espai públic i el paisatge urbà; l'Institut Municipal d'Hisenda de Barcelona (IMHB) que gestiona parcial o totalment els tributs de caire urbanístic; l'Institut Municipal d'Urbanisme que exerceix com a referent en els processos de transformació i regeneració de barris; BAGURSA que té per objectiu la promoció i execució d'activitats urbanístiques i la dotació de serveis d'aquestes activitats i Barcelona d'Infraestructures Municipals SA (BIMSA) que executa les actuacions urbanístiques d'infraestructura i de dotació de serveis incloent l'edificació.
- **Els serveis municipals assumeixen la gestió i optimització dels recursos naturals disponibles** per garantir un servei de qualitat i confort a la ciutadania.

- **El 90% dels immobles de la ciutat es troben en bon estat** segons el cens de l'any 2011, un 7% en estat deficient, un 1% en estat dolent i un 0,2% en estat ruïnós.

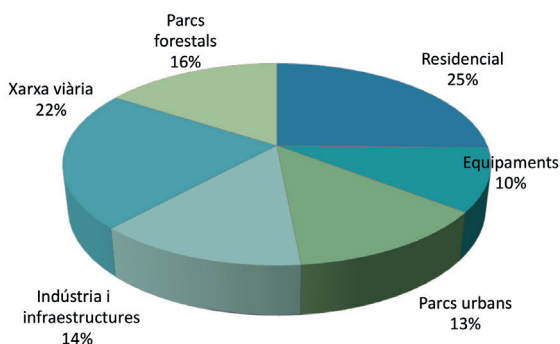

- **Barcelona compta amb 821.125 habitatges** (dades de 2015). D'aquests, només un 3,8% estan buits (sense ús), davant del 92,1% que tenen un ús residencial, un 3,3% que es destinen a altres usos com ara activitats professionals, i un 0,8% que estan en obres o en ruïnes. Dels 31.202 habitatges sense ús (3,8%), 10.637 es troben en venda o lloguer, 4.679 immobilitzats i de la resta no es disposa d'informació.

- **L'obra nova ha patit una forta disminució la última dècada.** L'evolució dels habitatges iniciats denota una caiguda pronunciada, si bé s'apunta una certa recuperació els últims anys.

Superfície (m²) segons ús del sòl agregat (2015) ▼

Evolució dels habitatges iniciats (obra nova) a Barcelona ▼

MESURES IMPLANTADES

URBANISME I PLANEJAMENT

- **Pla General Metropolità** i modificacions successives (1976). En sòl urbà, el planejament urbanístic es desenvolupa per mitjà de plans derivats (**Plans de Millora Urbana i Plans Especials urbanístics**).
- Actualment s'està redactant el **Pla Director Urbanístic Metropolità (PDUM)** que ha de permetre introduir criteris d'adaptació al canvi climàtic en la pròpia normativa.

PROJECTES ESTRATÈGICS

- **Superilles**. Amb aquesta iniciativa es pretén que la ciutadania passi a ser el centre del funcionament urbà, recuperant l'espai públic per a les persones. Aquesta estratègia queda integrada en la Mesura de Govern: Omplim de vida els carrers.
- **Grans projectes en marxa**: Plaça de les Glòries, La Sagrera, tramvia, Meridiana, Vallcarca, La Marina del Prat Vell, La Nova Model, Les Casernes de Sant Andreu, Can Batlló
- **Pla de Barris**. Pla de xoc per tal de revertir la situació de desigualtat de les àrees més castigades de la ciutat.

ESPAI PÚBLIC

- **Prescripcions Tècniques de l'Espai Urbà**. Criteris ambientals que els professionals que redacten projectes han de considerar.
- **Taules de Resiliència Urbana (TISU)**. Espai de coordinació entre diferents serveis municipals i empreses proveïdores de serveis per garantir respostes ràpides davant de situacions sobrevingudes i incrementar la resiliència urbana.

DRETS SOCIALS I EDIFICACIÓ

- **Pla pel dret de l'Habitatge de Barcelona (2016-2025)**. Per garantir la funció social de l'habitatge i avançar en la construcció d'un servei públic d'habitatge a l'alçada de les millors pràctiques d'altres ciutats.
- **Mesures de suport d'accés a l'habitatge**. Promoció de pisos de lloguer social, incorporació d'habitatges buits...
- **Ajuts a la rehabilitació d'edificis**. Per millora de l'eficiència energètica, accessibilitat de l'habitatge i patologies estructurals.

GESTIÓ MUNICIPAL I AMBIENTALITZACIÓ D'OBRES

- **Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en projectes d'obres**. Tant per l'espai públic com per edificació.

ACTUACIONS SUPRAMUNICIPALS EN MATÈRIA D'ADAPTACIÓ AL CANVI CLIMÀTIC

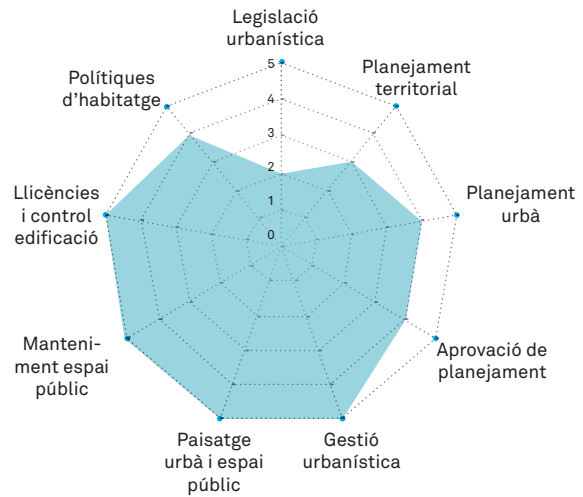
- **Estratègia catalana d'adaptació al canvi climàtic**, incorpora mesures lligades a l'urbanisme i l'edificació.
- **Pla d'adaptació al canvi climàtic de l'AMB**, preveu mesures que de forma indirecte afecten als edificis i a la trama urbana.

ANÀLISI DE COMPETÈNCIES

ACTORS IMPLICATS

	Generalitat de Catalunya	Àrea Metropolitana de Barcelona	Ajuntament de Barcelona
Legislació urbanística	●		
Planejament territorial	●	●	●
Planejament urbà		●	●
Aprovació de planejament	●		●
Gestió Urbanística			●
Paisatge urbà i espai públic			●
Manteniment espai públic			●
Llicències i control edificació			●
Polítiques d'habitatge	●		●

EL PAPER DE L'AJUNTAMENT MARC COMPETENCIAL

Nivell 1: Cap mena d'influència / Nivell 2: Informat / Nivell 3: Capacitat d'influència / Nivell 4: Participació en la presa de decisió / Nivell 5: Competència total

CONCLUSIONS

- El model de ciutat és un element clau per donar resposta als efectes del canvi climàtic i cal incorporar mesures d'adaptació en cadascuna de les actuacions que es realitzin.
- La redacció del Pla Director Urbanístic Metropolita (PDUM), esdevé una oportunitat per a la integració de criteris d'adaptació a nivell urbanístic en normativa.
- Es detecta un elevat risc d'impacte a determinats parcs d'edificis per manca d'adaptació al canvi climàtic. Especialment es considera que els edificis estan poc, o molt poc preparats especialment per fer-hi front als augments de la calor i al canvi de patrons de consum energètic.
- Encara hi ha poques mesures que tinguin com objectiu principal millorar les condicions de confort climàtic del parc edificatori o dels espais públics.
- El canvi climàtic pot suposar un augment del nivell del mar amb la previsible regressió de la línia de costa i l'afectació de certes infraestructures.

L'ANÀLISI

	NO	SI
El canvi climàtic afecta al model de ciutat?	●	●
Disposem d'una avaluació del seu impacte?		●
Existeix una sensibilitat de la ciutadania al respecte?	●	●
Existeix una planificació municipal sectorial que ho té en compte?		●
S'han començat a implantar mesures per adaptar-nos?	●	●
S'ha establert un control i seguiment dels efectes i les mesures?	●	
S'han identificat noves mesures que caldria implementar?	●	●